

Verkennd natuuronderzoek 150/10kV-station Kanaaldijk 1a Hattem

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet-
en regelgeving voor natuur

Verantwoording

Titel: Verkennend natuuronderzoek 150/10kV-
station Kanaaldijk 1a Hattem
Onderwerp: Verkennend natuuronderzoek 150/10kV-
station Kanaaldijk 1a Hattem gewijzigd
plangebied
Projectnummer: 51007895
Klant: Reddyn
Referentienummer: NL23-648800269-52948
Versie: D4

Datum: 16-06-2023

Auteur:
E-mailadres:

Gecontroleerd door:
Paraaf gecontroleerd:

Vrijgegeven door:
Paraaf vrijgegeven:

Inhoudsopgave

Verantwoording.....	2
1 Inleiding	4
1.1 Kader van het onderzoek	4
1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	4
2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	7
2.1 Toetsingskader	7
2.2 Inventarisatie	7
2.3 Analyse van de mogelijke effecten.....	8
3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming	10
3.1 Toetsingskader	10
3.2 Methode.....	11
3.3 Voorkomende ecotopen	12
3.4 Planten	12
3.5 Vleermuizen.....	12
3.6 Overige zoogdieren	13
3.7 Vogels.....	13
3.8 Amfibieën en Reptielen	14
3.9 Vissen.....	14
3.10 Ongewervelden	14
4 Natuurbeleidskaders.....	15
4.1 Toetsingskader	15
4.2 Natuurnetwerk Nederland	15
4.3 Beschermingszone natte landnatuur	17
5 Conclusies	19

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

In opdracht van Reddyn B.V. voert Sweco de omgevingsonderzoeken uit voorafgaande aan geplande werkzaamheden op het 150/10kV-station aan de Kanaaldijk 1a Hattem. Eén van deze onderzoeken is voorliggend verkennend natuuronderzoek. Dit onderzoek is uitgevoerd en in juni 2022 opgeleverd (Sweco, ref NL22-648800269-23640). Inmiddels is de begrenzing van het plangebied gewijzigd en worden in voorliggend rapport de relevante wijzigingen doorgevoerd.

Projecten of handelingen dienen namelijk te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

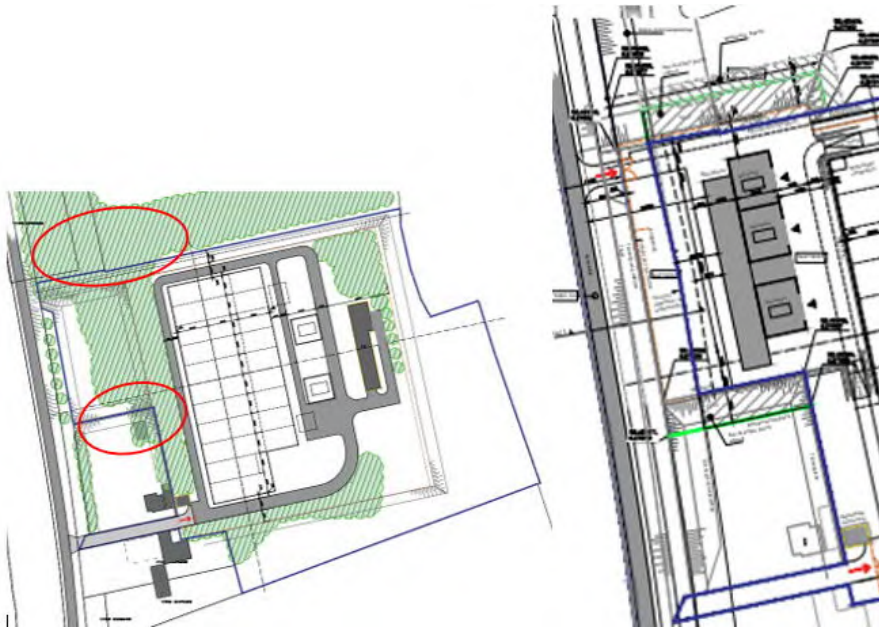
- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden.
 - Soorten.
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) en natuurgebieden buiten het NNN (onder andere ganzenfoerageergebied, weidevogelleefgebied).

Het verkennend natuuronderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend natuuronderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

In voorliggend verkennend natuuronderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders.

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

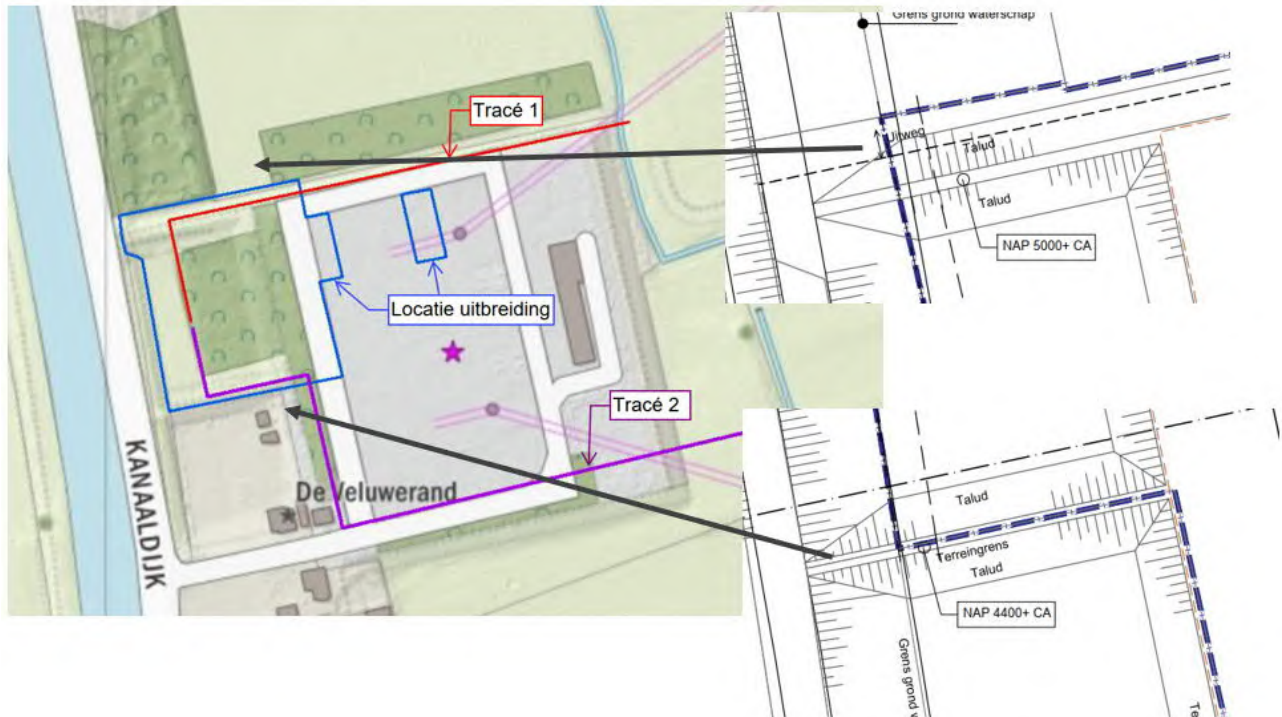
Het plangebied ligt ten zuiden van en in het buitengebied van Hattem aan de Kanaaldijk 1a. Het plangebied betreft het aanwezige 150/10kV-station. Liander is van plan om het station uit te breiden met een 150/20kV 160 MVA N-1 op het eigen kadastrale perceel. De uitbreidingslocatie is voorzien aan de voorzijde van het terrein ten westen van het bestaande terrein. Naast de bouwkundige uitbreiding is het ook nodig om diverse kabels aan te leggen en worden daarnaast hoogspanningskabels aangelegd tussen de transformatorvelden en de nieuwe trafoboxen. De bomen langs de begrenzing van het station worden gekapt. Het plangebied is weergegeven in figuur 1.1 en 1.2. In figuur 1.2 staat de nieuwe situatie met de geplande activiteiten. De uitbreidingen van het plangebied betreft in beide gevallen een aan te leggen talud. Betreffende delen worden aangekocht door Liander en vallen dan binnen de kadastrale begrenzing van het perceel.

Figuur 1.1 Plangebied met links de uitbreidingen rood omcirkeld en rechts met groene lijn en gearceerd

Figuur 1.2 Huidige situatie plangebied op luchtfoto

Figuur 1.3 Nieuwe situatie met geplande activiteiten

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

De Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Binnen het kader van de Wet Natuurbescherming is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

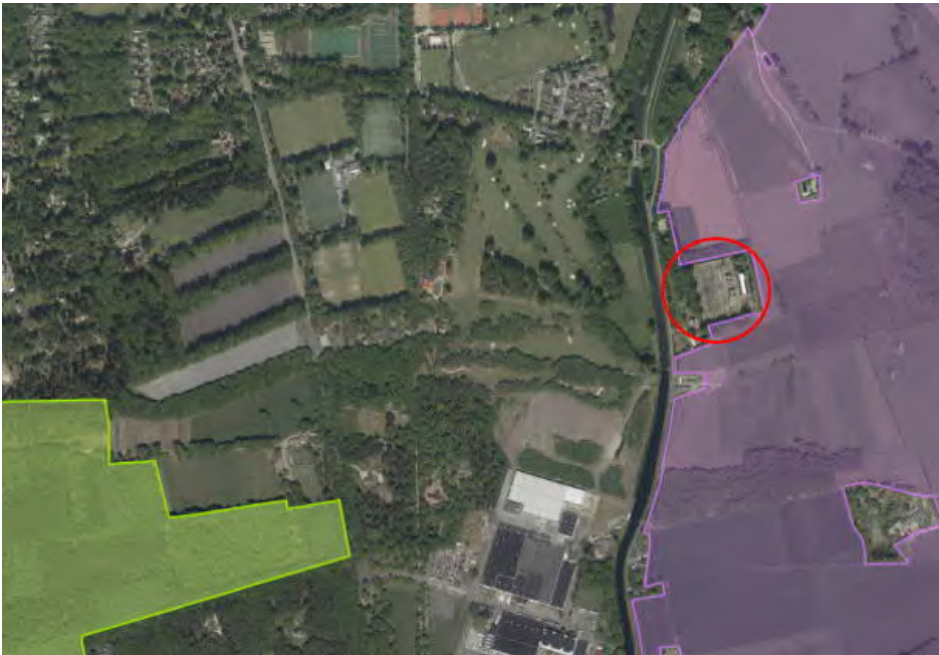
- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig).
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel.
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Voorliggende rapportage beoordeelt zowel het effect van de aanlegfase als de gebruiksfase. Voor het uitvoeren van de stikstofberekening van de aanleg- en de gebruiksfase dient gebruik te worden gemaakt van de Aeries calculator. Bij een melding of vergunningaanvraag dient deze berekening te worden bijgevoegd. Bij een vergunningaanvraag zal door het bevoegd gezag worden bepaald of er nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende habitattypen of soorten. Op basis daarvan zal worden bepaald of een vergunning kan worden verleend.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft Rijntakken. Het 150/10kV-station is uitgesloten van dit Natura 2000-gebied. Ook het te realiseren talud aan de noordzijde van het station en het hekwerk blijven buiten de begrenzing van Rijntakken. De rest van de noordzijde en de oost- en zuidzijde ligt op enkele meters afstand van de begrenzing van Rijntakken. Natura 2000-gebied Veluwe ligt op ongeveer 1 km afstand van het plangebied. Beide gebieden zijn zowel Habitatrichtlijngebied als Vogelrichtlijngebied. Een overzicht van de ligging van het plangebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden is weergegeven in figuur 2.1. In figuur 2.2 zijn de habitattypen in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Figuur 2.1 Globale ligging plangebied in rood t.o.v. de Natura 2000-gebied Rijntakken (paars) en Veluwe (groen).

Figuur 2.2 Ligging plangebied ten opzichte van voor de Natura 2000-gebied Rijntakken aangewezen habitattypen. (Beuken-eikenbossen met hult in groen en Droge hardhoutooibossen in rood)

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied ligt nergens binnen Natura 2000-gebied. Versnippering en oppervlakteverlies van een Natura 2000-gebied is niet aan de orde. Wel ligt het gehele plangebied binnen de afstand van enkele honderden meters waar verstoring van verstoringgevoelige dieren (waaronder vogels) door beweging, geluid, trilling en licht kan plaatsvinden. Van verstoring zal alleen in de aanlegfase sprake kunnen zijn. In de gebruiksfase is weinig verandering ten opzichte van de huidige situatie.

Er komen er extra transformatoren en voor de mogelijke hogere totale geluidsbelasting zijn berekeningen uitgevoerd (Peuts, Uitbreiding OS Hattem Kanaaldijk, geluidonderzoek, december 2022). Hier uit is gebleken dat de geluidscontouren van zowel 47 dB(A) $L_{aeq,24uur}$ als 42dB(A) $L_{aeq,24uur}$ binnen de begrenzing van het onderstation liggen en er geen groter gebied binnen deze contouren komt te liggen.

De aangewezen habitatrichtlijnsoorten zijn overwegend vissen en amfibieën en hebben geen leefgebied in het plangebied. Ook voor bever heeft het plangebied geen functie, het kanaal met aangrenzende bomen ligt buiten het plangebied. Ook meervleermuis is een habitatsoort. De soort vliegt en foerageert boven en langs water en verblijft in gebouwen. De bebouwing in het plangebied blijft intact en water is buiten het plangebied aanwezig. Van negatieve effecten op de habitatsoorten door de ingreep is geen sprake. Voor de aangewezen broedvogels geldt dat vanuit de soortenbescherming wordt gewerkt buiten het broedseizoen en negatieve effecten niet zullen optreden. Voor de aangewezen broed- en niet-broedvogels van het rondom gelegen Natura 2000-gebied Rijntakken en van Natura 2000-gebied Veluwe is het plangebied mogelijk geschikt als leefgebied, maar lijkt de onbebouwde omgeving geschikter. Hoewel de werkzaamheden tijdelijk zijn en er in de wijde omgeving voor zowel broed- als niet-broedvogels veel alternatief leefgebied beschikbaar is, zijn negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten. In een vervolgonderzoek (Voortoets) kan per aangewezen soort worden vastgesteld of mogelijk sprake is van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen door de werkzaamheden. Ook de gebruiksfase wordt meegenomen in de Voortoets

Door het uitvoeren van de werkzaamheden kan een tijdelijke en geringe toename ontstaan in de uitstoot van stikstof. Per 2 november 2022 is de Wet stikstofreductie natuurverbetering niet meer in werking en is de partiële vrijstelling voor de bouwsector vervallen. Voor de aanlegfase dient een AERIUS berekening te worden uitgevoerd en bij rekenresultaten $> 0,00 \text{ mol N/ha/jr}$ dient een ecologische toets uitgevoerd te worden naar mogelijke negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In de nieuwe situatie, waarin het gebruik voor wat betreft stikstofuitstoot niet wezenlijk wijzigt, is geen sprake van extra stikstofuitstoot.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.):

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a.* in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b.* de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c.* vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor Andere beschermde soorten geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet Natuurbescherming. Er is dan geen ontheffing nodig.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en de ruime omgeving er om heen. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- NDFF (2017 - 2022).
- Soortenatlassen.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 13 april 2022 door een deskundig ecooloog van Sweco. Op 26 september 2022 heeft een tweede veldbezoek plaatsgevonden gericht op de stroken buiten het bestaande hek waar taluds worden gerealiseerd.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling is een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit.

Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is.

Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wet Natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

De voorkomende ecotopen zijn bepaald op basis van het oriënterend veldbezoek. De volgende ecotopen zijn aanwezig:

- Verharde toegangsweg die rondom het plangebied verloopt.
- Bebouwing achter op het terrein.
- De installaties deels op verharding en deels op gras.
- Kortgemaaide grasstroken.
- Bomen aan de west en zuidkant (bomen oost zijn deels gekapt en blijven deels behouden).
- Talud en groenstrook met bomen buiten het hek aan de noordzijde van het plangebied.

3.4 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn in het plangebied en directe omgeving geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFF, 2017-2022). Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde soorten aangetroffen. Er is sprake van dichtbegroeide grasstroken, bomenstroken met voornamelijk hедера als ondergroei en veel verhard oppervlakte (klinkers).

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De werkzaamheden hebben geen effect op plantensoorten behorend tot de beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming aangezien deze niet voorkomen in het plangebied en op basis van de aard van het maaiveld (dicht gras, hедера, verharding) ook niet zijn te verwachten. Aanvullend onderzoek naar beschermde planten en een mogelijke ontheffingsprocedure zijn daarom niet nodig.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen (NDFF, 2017-2022). Soorten als gewone- en ruige dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger kunnen in de omgeving voorkomen (NDFF verspreidingsatlas). In het plangebied zijn bebouwing en bomen aanwezig. De bebouwing blijft behouden, de bomen worden gekapt. Buiten de (toekomstige) hekken zijn bomen aanwezig die behouden blijven, met uitzondering van enkele bomen ter plaatse van het geplande talud. In de te kappen bomen zijn geen holtes aanwezig die kunnen dienen als vleermuisverblijf.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor vleermuizen. De aanwezige bebouwing blijft aanwezig, maar de bomen worden gekapt. Omdat er geen holtes in de te kappen bomen aanwezig zijn verdwijnen geen potentiële vleermuisverblijven. Ook wordt geen potentiële vliegroute onderbroken omdat langs de Kanaaldijk/kanaal en aan de overzijde van het kanaal bomen aanwezig blijven. Aan de noordzijde blijven de bomen, met uitzondering van enkele bomen het dichtst bij de Kanaaldijk, omdat deze buiten het plangebied staan. Ook langs de oostzijde van het plangebied staan bomen (buiten plangebied) staan bomen die blijven. Er verdwijnt door de kap wel enig foerageergebied, maar daarvoor is in de omgeving voldoende alternatief. De gepande werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op vleermuizen. Wel dient tijdens de werkzaamheden gezorgd te worden dat in de actieve periode van vleermuizen (globaal maart – oktober) geen gebruik wordt gemaakt van kunstlicht dat mogelijk foerageergebied en vliegroutes kan beschijnen.

3.6 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Langs het kanaal zijn diverse waarnemingen van de Europees beschermde bever bekend. Ook is op circa 700 m ten oosten van het plangebied een burcht van de nationaal beschermde das aanwezig (NDFF, 2017-2022). Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren of sporen van zoogdieren waargenomen binnen het plangebied.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Rust- en verblijfplaatsen van de in de omgeving aangetroffen bever en das gaan niet verloren omdat deze niet aanwezig zijn in het plangebied en het plangebied hiervoor ook niet geschikt is. Voor de groenstrook buiten het hek waar een talud wordt gerealiseerd geldt dat het grootste deel, zowel van de lengte als van de breedte, gehandhaafd blijft en door dieren gebruikt kan worden om te rusten en/of langs te migreren.

Er zijn geen negatieve effecten op zoogdieren te verwachten. Wel dient voor alle tijdens de werkzaamheden mogelijk aanwezige zoogdieren de zorgplicht in acht genomen te worden, wat voornamelijk inhoudt dat deze dieren de gelegenheid moeten krijgen het plangebied te verlaten.

3.7 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Alle inheemse vogels zijn als Vogelrichtlijnsoort beschermd conform artikel 3.1 Wet natuurbescherming. Vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd. Op basis van het bronnenonderzoek is vastgesteld dat er in de directe en wijde omgeving van het plangebied meerdere (broed)vogelsoorten zijn waargenomen in en nabij het plangebied (NDFF, 2017-2022), waaronder de buizerd. Tijdens het veldbezoek zijn in de bomen in het plangebied en de directe omgeving geen nesten waargenomen die in gebruik zijn of gebruikt kunnen worden door vogelsoorten met een jaarrond beschermde nesten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Nesten van jaarrond beschermde soorten tijdens veldbezoek niet aangetroffen waardoor directe effecten zijn uit te sluiten. Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden in de nabijheid van broedende vogels rond het werkgebied.

Het betreft binnen dit project broedende vogels in bomen, en in (omliggende) graslanden. Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Als niet voorkomen kan worden om in het broedseizoen te werken dient kort voor de uitvoering gecontroleerd te worden of sprake is van broedgevallen binnen de verstoringsafstand. Als dit het geval is moet worden gewacht tot de jongen vliegvlug zijn. De kap van de bomen leidt niet tot verlies van jaarrond_beschermde nesten omdat deze niet aanwezig zijn binnen het plangebied.

3.8 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën en reptielen omgeving (NDFF, 2017-2022). Tijdens het veldbezoek is in het plangebied geen geschikt habitat voor beschermde soorten amfibieën en reptielen waargenomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied binnen het plangebied worden beschermde amfibieën en reptielen niet verwacht in het plangebied. Negatieve effecten op deze soortgroepen treden daarom niet op. Wel dient voor alle tijdens de werkzaamheden mogelijk aanwezige dieren de zorgplicht in acht genomen te worden, wat voornamelijk inhoudt dat deze dieren de gelegenheid moeten krijgen het plangebied te verlaten.

3.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In het plangebied zijn geen watervoerende sloten of ander oppervlaktewater aanwezig. Toetsing aan de soortgroep vissen is niet relevant.

3.10 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Ten oosten van het plangebied is de nationaal beschermde sleedoornpage waargenomen (NDFF, 2017-2022). Andere beschermde ongewervelden zijn niet aangetroffen in de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen ongewervelden waargenomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn geen waardplanten van sleedoornpage (sleedoorn, prunus) in het plangebied aanwezig. Door de kap gaat daarom geen leefgebied van de soort verloren. Negatieve effecten op ongewervelden zijn uitgesloten.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

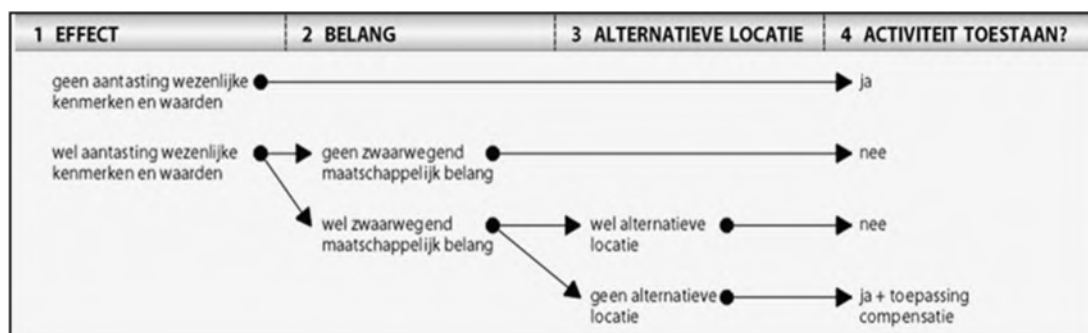
Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).
 - NNN-beheergebieden, Natuurgebieden buiten het NNN (onder andere ganzenfoeragegebied, weidevogelleefgebied).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Inventarisatie

Het oorspronkelijke plangebied ligt niet binnen de begrenzing van NNN Gelderland (GNN). Rondom ligt het Natura 2000-gebied Rijntakken, tevens NNN-gebied, en het oorspronkelijke plangebied is hiervan uitgesloten. Ook ligt het buiten de aangewezen ecologische verbindingzones. De uitbreiding van het plangebied aan de noordzijde ligt wel binnen de begrenzing van GNN en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Dit gedeelte van het plangebied (enkele honderden m²) bestaat gezien vanaf het hek uit een deels kaal talud met onder aan het talud richting het noorden een groenstrook met bomen en ondergroei. Het eerste stuk vanaf de Kanaaldijk is gekapt in verband met de recentelijke aanleg van het talud langs deze weg.

Vervolgens staat er onder meer eik en esdoorn. Een deel van de bomen is overwoekerd met hедера. Verder groeit braam in de groenstrook, japanse duizendknoop en hondsdraf. Op het talud staat brandnetel, nachtschade en distel.

Analyse en toetsing effecten

Er gaat door de aanleg van een talud een smalle strook van GNN verloren. Op basis van In artikel 2.52, eerste lid, van de omgevingsverordening Gelderland staat een bestemmingsplan een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat:

- a. de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt; en
- b. de samenhang niet verloren gaat.

Met deze regels wordt een concretere invulling gegeven aan wat wordt verstaan onder het 'per saldo en naar rato van de ingreep versterken van de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen'. Elk initiatief in de Groene ontwikkelingszone dient te leiden tot een versterking naar rato en per saldo. De omgevingsverordening stelt daarnaast dat de samenhang niet verloren mag gaan.

De toetsing van mogelijk verlies van kwaliteit, oppervlakte en samenhang en de benodigde versterking wordt in een afzonderlijke rapport opgenomen (Rapportage effectbeoordeling GNN en GO 150kv onderstation te Hattem, Sweco, in bewerking).

Figuur 4.1 Plangebied (globaal rood omkaderd) ten opzichte van GNN. (groen) en verbindingzones

4.3 Beschermingszone natte landnatuur

Toetsingskader

Onder natte landnatuur (art. 2.61) worden gebieden verstaan die direct afhankelijk zijn van de grondwatersituatie ter plaatse. De zone rondom deze gebieden wordt daarom beschermd. Bij een bestemmingsplan worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt wanneer deze een significant negatief effect hebben op de instandhouding van de natte landnatuur, tenzij:

- Er geen reële alternatieven zijn.
- Sprake is van een reden van groot openbaar belang.
- De nadelige effecten worden gemitigeerd of gecompenseerd overeenkomstig paragraaf 2.6.2.

Verder is bij een bestemmingsplan voor gronden die zowel binnen de Groene ontwikkelingszone als de beschermingszone natte landnatuur saldering, zoals beschreven wordt in artikel 2.53 van de omgevingsverordening, alleen mogelijk wanneer dit niet leidt tot aantasting van de kwaliteit van natte landnatuur.

Analyse en effectbeoordeling

Het plangebied ligt voor een groot deel binnen de zone met de aanduiding 'beschermingszone natte landnatuur', zie figuur 4.2. Dit betreft gebied in een zone rondom natte natuur in het Gelders natuurnetwerk waar ter bescherming van die natte landnatuur in beginsel geen ruimtelijke of waterhuishoudkundige ontwikkeling mogelijk is die door hydrologische beïnvloeding via het grondwatersysteem negatief effect heeft op de natte natuurwaarden. Voor het bestemmingsplan is een beoordeling nodig of de voorgenomen ontwikkeling leidt tot significant negatieve effecten.

Er is een geohydrologisch onderzoek uitgevoerd ('Onderstation Hattem Geohydrologisch onderzoek', Sweco, 28 juni 2022). Uit het onderzoek volgt dat de huidige maatgevende grondwaterstand NAP +1,6m is.

Het terrein wordt verhoogd van NAP +2,4 m à NAP +2,6 m naar NAP +5,9 m. De maatgevende grondwaterstand ligt op NAP +1,6 m. Na de ophoging van het terrein wordt het terrein gedeeltelijk ontgraven tot NAP +4,3 m ten behoeve van de aanleg van de fundering. Hieruit valt te concluderen dat de grondwaterstand ruim voldoende onder de ontgravingsdiepte ligt. Voor de werkzaamheden is naar verwachting geen bemaling noodzakelijk.

Op basis hiervan is ook te concluderen dat de voorgenomen ontwikkeling geen significante nadelige effecten heeft op de grondwaterstand en grondwaterstromingen in het nabijgelegen GNN.

Figuur 4.2 Ligging van het plangebied (zwart) ten opzichte van de beschermingszone natte landnatuur.

5 Conclusies

Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt op korte afstand (enkele meters) van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken, waarvan het is uitgesloten. Een smalle strook net buiten het hek aan de noordzijde ligt wel binnen de begrenzing. Maar van directe aantasting zoals oppervlakteverlies en versnippering van een Natura 2000-gebied is geen sprake omdat deze stook direct langs het hek ligt en er geen habitattypen zijn aangewezen. Verstoring van aangewezen broedvogels en niet broedvogels door beweging, geluid, trilling en licht gedurende de realisatiefase kan niet op voorhand worden uitgesloten. In de gebruiksfase is sprake van enig extra geluid door bijgeplaatste transformatoren. Er dient een Voortoets uitgevoerd te worden naar de effecten van de werkzaamheden op de instandhoudingsdoelstellingen. Ook de gebruiksfase dient meegenomen te worden. Door de werkzaamheden, kan een tijdelijke en geringe toename ontstaan in de uitstoot van stikstof. Voor de aanlegfase dient een AERIUS berekening te worden uitgevoerd en bij rekenresultaten $> 0,00 \text{ mol N/ha/jr}$ dient een ecologische toets uitgevoerd te worden naar mogelijke negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In de nieuwe situatie, waarin het gebruik voor wat betreft stikstofuitstoot niet wezenlijk wijzigt, is geen sprake van extra stikstofuitstoot.

Soortenbescherming

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de beschermde soorten vleermuizen, bever, das en sleedoornpage. Voor al deze soorten geldt dat ofwel geen leefgebied in het plangebied aanwezig is ofwel dit leefgebied intact blijft. Er treden geen negatieve effecten op door de werkzaamheden.

Om verstoring van broedende vogels te voorkomen zullen de werkzaamheden buiten het broedseizoen (grootweg half maart t/m juli met uitloop tot halverwege augustus) uitgevoerd moeten worden. Als niet voorkomen kan worden om in het broedseizoen te werken dient kort voor de uitvoering gecontroleerd te worden of sprake is van broedgevallen binnen de verstoringssafstand. Als dit het geval is moet worden gewacht tot de jongen vliegvlug zijn. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig in de te kappen bomen.

Zorgplicht

Om verstoring van migrerende, overvliegende of foeragerende vleermuizen te voorkomen, dienen de werkzaamheden zo veel als mogelijk overdag uitgevoerd te worden en dient waar mogelijk tussen zonsondergang en zonsopgang geen directe werkverlichting of strooiverlichting (met uitzondering van voertuigen) toegepast te worden, die op bosjes, bomen en gebouwen kan schijnen.

Voor eventueel aanwezige algemene (vrijgestelde) soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Hiervoor geldt wel de zorgplicht, wat betekent dat nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Aanwezige dieren dienen in de gelegenheid gesteld te worden het plangebied te verlaten.

Natuurbeidskaders

Natuurnetwerk Nederland (GNN)

De uitbreiding aan de noordzijde leidt tot een verlies van enkele honderden m² van het GNN/GO. De toetsing van mogelijk verlies van kwaliteit en samenhang en de benodigde versterking wordt separaat uitgevoerd en gerapporteerd. Daarnaast is uit geohydrologisch onderzoek gebleken dat er geen significante nadelige effecten optreden op natte landnatuur. Compensatie door de ontwikkelingen in de beschermingszone natte landnatuur is niet noodzakelijk.

Samenvattende tabel

Gebiedsbescherming	Effecten	Nader onderzoek	Nadere procedure / mitigerende maatregelen
Natura 2000-gebieden: Rijntakken, Veluwe	Mogelijk stikstof en verstoring	Aerius, Voortoets	Mogelijk

Soortenbescherming	Effecten	Nader onderzoek	Nadere procedure / mitigerende maatregelen
Planten	Geen	Geen	Geen
Vleermuizen	Geen		Zorgplicht: - Overdag werken en geen (bouw)verlichting uitstralend op groene elementen in de omgeving.
Overige zoogdieren	Geen	Geen	Zorgplicht
Vogels	Verstoring broedvogels	Buiten broedseizoen, of vooraf controle op broedende vogels	Buiten broedseizoen, of vooraf controle op broedende vogels
Amfibieën/ reptielen	Geen	Geen	Zorgplicht
Vissen	Geen	Geen	Geen
Ongewervelden	Geen	Geen	Geen

Natuurbeidskaders	Effecten	Nader onderzoek	Nadere procedure / mitigerende maatregelen
Natuurnetwerk Nederland (GNN en GO)	Verlies van circa 500 m ²	Toets kwaliteit samenhang en versterking	Mogelijk
Beschermingszone natte landnatuur	Nee	N.v.t.	N.v.t.